

торлари чиқарадиган хусу
сий фирмаси бор экан. А ле
15 йилдан бери ҳар хил
фирмаларда ишлаб, ўз ка

Паррадачилик инсон таъсирини оқиди билан таъминловчи етакчи воситадир. Мутахассислар таъкидлашча, ер юзиде бир йилда 55—60 миллион тонна оқсил, жумладан, сут, гўшт ва тухумда ишлаб чиқариладиган асосий биологик хусусиятларини ҳисобга олганда бу сон дон маҳсулотлари кўринишида инсоният томонидан истеъмол қилинадиган оқсилнинг 50 фоизи га тенгдир.

Озуқа базаси имконияти чекланган кўпчилик мамлакатлар таърибидан шундан далолат берадики, жаҳоннинг аксарият ривожланган давлатлари гўшт йўналишидаги паррадачиликни ривожлантириб бу муаммони ҳал қилмоқдалар.

Олтимышинчи йилларнинг ўрталаридан жумҳуриятимизда саноат йўналишида ишлаб чиқариладиган паррадачилик фабрикалари қурила бошланди. Уларнинг ишларини мувофиқлаштириб туриш мақсадида Қишлоқ хўжалиги вазирлиги қўшида республика паррадачилик «Экспро» тузилди. Кейинчалик у «Экспро» республика ишлаб чиқариш бirlашмасига айлантирилди.

Ҳозир республика паррадачилик бirlашмаси тизимига кирувчи тухум йўналишидаги 35, гўшт етиштиришга ихтисослашган 24, наслчилик бўйича 13 та, жами 72 та йирик хўжалик фаолият кўрсатмоқда. Улар йилга 1,5 миллион донна тухум ва 45 минг тонна парранда гўшти етиштириш қувватига эга.

Тухум йўналишидаги фабрикаларда эндиликда бир йўла 6,1 миллионга товуқ сақлаш ва 32 миллионга гўштор паррандалар етиштириш имконияти мавжуд. Аммо бу имкониятдан тўлақон фойдаланишнинг оқибатида кўп қувватлар буш туриб қолмоқда. Оқибатда парранда гўшти ва тухум

етиштириш, уни давлатга сотиш йил сайин камайиб бормоқда.

Рақамларга мурожаат этайлик: 1993 йилда «Экспро» республика ишлаб чиқариш бirlашмаси хўжаликлариде дас-турда бир миллион донна тухум ва 30 минг тонна парранда гўшти тайёрлаш қўзда тутилган эди. Аслида 5 ойда 304 миллион донна тухум ва 7,5 минг тонна тирик вазида парранда гўшти етиштирилди. Ёки ўтган йилнинг шу даврига нисбатан гўшт 2 баробар ва тухум 90 миллион доннага камайтириб юборилди. 72 фабрикадан 56 таси тухум ва 45 таси гўшт топириш 5 ойлик режасини уд-далай олмади.

Бир йил Давомиде илмий нормага асосан «Экспро»-да истеъмол учун аҳоли жон бошига 220 та тухум ва 10 килограмм парранда гўшти тақсимланиши керак. Аҳоли ўтган йили уларнинг ярми билан таъминланди, холос. Демак назит шунга таъноз этадики, барча им-кониятни ишга солиб етти хазинанинг бири — паррандачиликни жадал ривожлантириш даркор. Аммо ҳозир бунинг уддасиде чи-қиш ниятида қийин. Бозор иқтисодиетида ўттиш даври қатор муаммоларни юзата келтирди. Натижада давлат томонидан ажра-тиладиган омихта ем, до-ри-дармонлар, технологик ускуналарнинг етишмаслиги ва бошқа тўсиқлар туфай-ли, катта-кичик маблаглар эвазига фабрикалар атиги ярим қувватда ишламоқда.

Паррандачилик корхона-ларида фойдаланиладиган ускуналар асосан 1980—1983 йилларда собиқ рес-публикалардан келтирилган эди. Техник тасвиномага кўра улар 8—10 йил хиз-мат қилишга мўлжаллан-ган. Ҳозирги вақтда бир-лашма бўйича ускуналар-нинг моддий жиҳатдан иш-дан чиқиши 58 фоизга етди.

Бир қатор паррандачилик хўжаликлариде аса бу кўр-саткич ишлаб чиқариш-нинг тўхтаб қолишига олиб келди. Уларни тўлти-ришга тушмириш учун рес-публикамиздаги машинасо-зил заводларинг имконият-ларини ўрганиб, ўзимизда паррандачилик саноатиде ишлатиладиган ускуналар, уларнинг заҳира қисмлари-ни, гўшт ва тухум идиш-лари зудлик билан ишлаб чиқишга киришимиз за-

маълумотиға кўра, текши-рилган 250 озуқа намуна-сиде 150 тасиде протеин, 75 намунада — кальций, 62 тасиде аса фосфор модда-сининг миқдори камайиш-ки юборилган. Уларнинг кучи талаб даражасиде амас, 290—310 ўрнига 240 калорияга тенг ем ишлаб чиқаришмоқда. Фабрикага келтирилган омихта ем-нинг аксарият давлат стан-дарти талабларига тўлиқ жавоб бермайди.

Ҳозирги вақтда парран-

режадаги 18—20 грамм ўр-нига 11 граммни ташкил этди. Ҳар бир товуқдан 5 ойда 83 та ўрнига 72 та-дан тухум олиниди, холос. Вазиятнинг оғирлигиға қа-райми Андижондаги «Аса-ка», Тошкентдаги Шароф Рашидов номи, «Экспро», Ўрта Чирчиқ, Самар-қанддаги «Каттақўрғон», Ўзбекистондаги «Галлаорол», Хоразмдаги «Урганч», Фар-ғонадаги «Чимён» куркачи-лик ва паррандачилик дав-лат наслчилик хўжалик-ла-

кросс билан ишлашга ўтди. Германиядан тухум йўна-лишидаги «Ломан Браун», Венгриядан «Тетра СЛ» гўшт йўналишидаги «Ломан мит» кроссиде бир кун-лик жўжалар ва Исроилад маҳсулдор куркалар келтирилди. Тухум йўна-лишидаги Кросс учун «Шарк», «Нур» гўшт йўналишида-ги «Дүстлик» наслчилик репродуктор хўжаликлар-и ва куркачилик бўйича «Чим-ён» фабрикаси «Экспро» республика бirlашмаси-ида ишлаб чиқариш бirlашмаси-и тизимиде бош хўжалик-лардан ҳисобланади.

Аммо ўзимиздаги яхши ишлайдиган наслчилик хў-жаликлар таърибасидан ҳам оқилона фойдаланиш керак. Масалан, Фарғона парранда наслчилик корхо-наси кўп йиллардан бери «Велорусь-9», «Заслав-2» кросслари билан ишлаб ях-ши натижаларга эришмоқ-да. Бу ердан олинадиган ту-хумлар бошқа фабрикаларда ҳам яхши самара бермоқда. Ҳар бир товуқдан йилга 247 та тухум олиномоқда, озуқа сарфи аса ҳар 10 до-на тухум ҳисобига 2,2 озу-қа бирлигиға тенг.

«Экспро» республика рес-публика ишлаб чиқариш бirlашмаси тизимига ки-рувчи хўжаликларда сўнгги йилларда кескин назит юза-га келди. Паррандачилик маҳсулотларини етиштири-нинг ўсиши сусайди, бу-гунга келиб аса унинг се-зилариде даражада пасайи-лишга йўл йўлиди. Молия-ий-иқтисодий аҳвол аса кескинлашиб бормоқда. Кўп-чилик фабрикаларнинг тў-лов қобилияти пасайганли-ги сабабиде банклар кредит беришини тўхтатиб қўйди-лар.

— Ҳар йили ёз фаслида парранда маҳсулотларини ўтказиш қийинлашади. Бу-гунги кунда фабрикалар-нинг совуқхона оморлари-да 500 тонна гўшт ва 10 миллион дондан ортиқ ту-

хум сақланмоқда. Савдо ташкилотлари бу маҳсулот-ларни олинадиган бош торти-шапти, — дейди «Экспро»-дасаноат» республика иш-лаб чиқариш бirlашмаси раисининг биринчи ўринбо-сари Абдулҳамид Сайидхў-жаев.

«Экспро» республика хў-жаликлар хозир ва кела-жакда аҳолини тухум ва парранда гўшти билан таъ-минлашда давлатнинг ишонч-ли базаси бўлиб қолиши керак. Чунки бу ерда йи-рик ишлаб чиқариш ва ил-мий потенциал барпо этил-ган бўлиб, ундан оқилона фойдаланиш зарур. Бу-нинг учун жаҳон таъриба-сидан ибрат олиб парран-дачиликни, умумий чорва-чиликни ривожлантиришда давлат томонидан имтиёз-лар берилиши керак.

Бу ҳозирги пайтда сано-ат паррандачиликда юзга келган фавқулодда аҳвол ва тармоқни бутунлай барбод бўлишининг олдини олишга кафолатдир.

Йилда АҚШдан келган бир гуруҳ меҳмонлар раҳ-бари Фарғона вилояти «Чим-ён» куркачилик фабрика-сидан қайтайтиб шундай де-ди: «Экспро» қиян кела-макда жаҳондаги бой дав-латларнинг сардори бў-лади. Чунки унинг бетак-тор кўйиш, бўйсилдоқ ери, элпол суви ва меҳнаткаш халқи бор экан. Сен ўз юртиңниг этезолайман, мак-салга тезроқ эришман де-санг Президент Исрол Ка-римовнинг қишлоқ хўжали-гини ислоҳ қилиш тўғри-сидеги дастурини бажариш-га интил, яхши кунлар қиян, иншоолло.

Биз, чорваларлар хори-жий фуқаронинг иқорида-ги сўзлари маъносини ча-қиб, астойдил тер тўкиб ишлашимиз керак.

Тўхтаси ГАНИЕВ,
Ўзбекистон Республикаси
Қишлоқ хўжалиги вазир-лиги чорвачилик бошқар-маси бошлиғи.

ҚИШЛОҚ ҲАҚИҚАТИ

БУЛОҚБОШИ туманидаги Рақш-Ҳақан адирилар бағрида янги гишт заводи ишга тушди. Йилга 5 миллион донна маҳсулот ишлаб чиқариш қувватига эга бўлган бу корхона андижонлик ишбилармонлар ташкил этди.

БОЕВУТ туманидаги «Боевут» давлат хўжалигида халқ истеъ-моли моллари қўлга-маси ўтказилди. Унда вилоят корхона ва му-ассасаларининг ихти-рочилари яратган 60 турдан зиёд буюм на-мойиш этилди. Аниқ-са Боевут таъмирлаш ва ишлаб чиқариш кор-хонаси, «Агропром-энерго» хўжаликлар-аро вилоят ҳисдор-лик жамияти, Гулис-тон таъриба-таъмир-лаш механика заводи мутахассислари ихти-ро этган хилма-хил нас-сув иситиш қозони, тракторларнинг эҳтиёт қисмлари барчага ман-зур бўлди.

Кўргазмага қўйилган буюмлар сифат жиҳа-тидан заводикидан қо-лишмайди. Мухими, нархи анча арзон.

АНДИЖОНЛИК бир гуруҳ иқтидорли ўқу-чи мактабин Америка Қўшма Штатларида битирадиган бўлди.

Республикамиз Халқ таълими вазирлиги билан АҚШ Таълим вазирлиги ўртасидеги шартномаға кўра 1993-1994 ўқув йилидан бошлаб юқори синф ўқувчилардан бир гу-руҳи Америка макта-бларида таълим олипа-ди. Шу муносабат бил-ан Андижон вилоят ўқитувчилар малакаси-ни ошириш институти-да танлов ўтказилди. Унда вилоятнинг барча шаҳар ва туманлари-даги ўрта мактаблар-дан келган аълочи ўқувчилар қатнашди. Уларни АҚШдан кел-ган мутахассислар тест синоидан ўтказди.

Сарабаш олинган ўқувчиларга АҚШдаги «Приндип супорт акт» ташкилоти ҳомилий қилади.

ҚУВА туманида ис-тиқомат қилувчи Қўш-бой Мирзаев ва Ўл-чубой Тўйчиев янги уй-ға қўчиб кирди.

Май ойда бўлган кучли ёғинларчилк ва сел оқибатида туман-даги «Бирлик» ҳамда «Янги сор» қишлоқ-ларидеги хонадонлар бу-зилган эди. Вилоят ҳокимияти ўринбоса-ри Н. Раҳимов бошлиқ комиссия тузилди, та-риб оқибатдан зарар қўрган қишлоқни қай-тадан тиклашга кири-шилди. Туман ва ви-лоятдаги қишлоқ таш-килотлари ҳозирғача 37 оилага янги уй қу-риб берди. Бир неча хонадонни таъмирлаш-да кўмаклашилмоқда. Яқин кунларда бу бо-радаги ишлар поёнига етиб, қишлоқда уй тўйлари бошланади.

ФАРҒОНА шаҳри-даги 13-маҳалла қў-митаси иш фаолияти-да жиддий ўзгариш бўлди. Бу ерда радио, телевизор ва магнито-фон тузатуви «Уч-қўш» фирмаси ҳамда кишим-кечак тикидиган «Марҳаб» килич кор-хонаси ишга тушди. Маҳалла қўмитаси бу корхоналардан туша-диган маблагдан қиш-лоқни ободонлашти-риш, қаровонсиз ке-саларга ёрдам бериш-да фойдаланмоқда. Шу-нингдек, аҳолиға қу-лайлик яратиш мақса-дида болалар богчаси, озиқ-овқат ва сабзавот дўқони қурилади.

Музработ тумани ерлари қараб ётган чўи эди. Эндиликда инсон меҳнати туфай-ли у тўлди-яшмамоқ-да. Асосан нахта, шол-и ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотла-рини етиштириладиган ма-ида бодорчиликка ҳам катта эътибор бе-риладиган Катта-катта йилларда болалар яратилмоқда. Туман ҳудудидан ўтайдиган йўллarning четиде хуриро, анор, узуқ ўстирилади. Чори Қў-вондиқов, номидеги давлат хўжалигида 20 гектариде теракзор бар-по этилди. (Ў.А. мухбири).

МАҲСУЛОТ ТУРИ КЎПАЙМОҚДА

Жиззах шаҳридаги сут ва сут маҳсулотлари корхона-си шу йилнинг ўтган олти ойи мобайнида режадаги 16 минг 448 тонна ўрнига 17 минг 58 тоннадан зиёд сут-қатиға ва 465 тонна сарғиғи аҳолиға етказиб берди.

1981 йили ишга тушган бу корхонада дастлабки йил-лар бор-йўзи 5—6 турдаги сут маҳсулотлари тайёрла-нар эди. Бугунги кунда маҳ-сулот тури 20 дан ортиди. Пишлоқ, сузма ҳамда муз-қаймоқ шулар жумласидан-дир.

Корхонадаги яна бир ян-гилк — маҳсулотларни идишларға жойлашда ўз-лаштирилган янги техноло-гиядир. Авваллари тайёр маҳсулот фақат шиша идишларға солинар эди. Ҳо-зир аса бир марта ишлати-ладиган 200, 250, 450 граммли идишлардан фойда-ланилмоқда. Бу харидор-ларға қулай ҳамда шиша идишларға қараганда бир неча баробар арзондир.

— Корхонамизда кунига

10 минг сўмликдан зиёд маҳсулот ишлаб чиқарила-пти, — дейди корхона раҳ-бари Аҳмаджон Буронов. — Ҳозир биринчи гадаги ва-зифа — аҳолини озиқ-овқат билан таъминлаш. Бор им-кониятларни ишга солиб, астойдил ҳаракат қилимиз. Чикитта чиқарилган бир неча дастгоҳға қайтадан «жон» киритдик. Яқинда иш-ға туширилган сузма, пиш-лоқ ва музқаймоқ цехла-ридаги дастгоҳлар бош му-ҳандис Исоқ Эшонқулов бошлиқ ишбилармонларнинг меҳнат маҳсулидир. Бундай изланишларни давом этти-рамыз. Яқинда музқаймоқ соладиган идишлар ишлаб чиқаришмоқчимиз.

Корхона раҳбарияти бу-гунги кунда исроиллик иш-билармонлар билан ҳамкор-ликда чиқитилардан казин, озиқ-овқат елими ва атир-упа ишлаб чиқариш цехла-рини барпо этиш ниятида ишламоқда.

И. ЖҲРАЕВ,
Ў.А. мухбири.

СУРХОНДАРЕ ВИЛОЯТИ. Қизирқ туманидаги «Ги-ламбон» давлат хўжалигида маккажўхори пайкаллари барқ уриб яшмамоқда. Сифатли парварш ва озиқланти-ришдан пешма-пеш чиқаётган пайкалларда экинлар ри-вожи кўзини қувонтиради. Маккажўхориқорлар мавжуд майдонларнинг ҳар гектаридан 45—50 центнердан уруғ-лик дон йиғиб олишни кўзлаб меҳнат қилишапти.

СУРАТЛАРДА: 1. Механизатор Абдулҳодид Турсатов. У ўз агрегатини моҳирона бошқариб, экинлар парварши-да ҳам суръатта, ҳам сифатта жиддий эътибор бериб иш-ламоқда. 2. Маккажўхори майдонларига ишлов берил-моқда.

И. ХҲЖАЕВ олган суратлар.
(Ў.А.).

Яхшилар умри боқий

КАТТА КАРВОН

гўйларни кам кўрганди. Шундай улуг кун сизларга муборак бўлсин. Мен ота, ўн бир фарзанднинг падарибурзуриқчи, қўлаб нева-ра-чеварларнинг бобоси сифатида сизларға соғлиқ-омонлик тилайман. Илоё, мендай кўп фарзандли бўлинглар, ўзларингдан кўнайиб, қўша қаринлар. Яна бир тилагим, замон-нинг, ота-онанинг қадрига етинг.

Бойтераклик бу оқсоқол Содиқ бобо Сана-қулов эди. У қишлоқнинг катта карвонлари-дан. Қирқ йилдан ортиқ бир касба — чорва-чиликда ишлади. Қўшни хўжалик «Удар-ник» (ҳозирги «Насаф»-да) кўйчилик брига-дасига бошлиқ бўлди.

Кунларнинг бирида хизмат юзасидан у иш-лайдиган бурдоқчилик хўжалигига бордим. Отаҳон сал бетобланди, Фарғонада ҳордиқ чиқараётган экан. Ерданчи қўнолардан — отанинг ўғли Дилмурод, укаси Эшмурод ака билан хангомалашиб қайтдим. Орадан бирор ҳафта ўтар-ўтмай совуқ хабар аштитдим. Та-ниқли чорвадор, умрини шу касбага бағишла-ган Содиқ Санақулов бандиликни бажо кел-тирибди. Аввалига шум хабарға сира иш-қон келмади. Паҳлавонсифат, арслондай одим отиб юрувчи Содиқ ота ундай-бундай касал-ликини писанд қилмасди.

Содиқ чорвадор ҳамон кўпларнинг қалбиде яшаб келмоқда. Унинг «иккинчи умри» да-вом этапти. Олижаноб ишлари гурунларда,

катта-катта давраларда тез-тез эсга олинади. Отанинг ўн бир фарзанди чирғинни ёқиб ту-рибди.

Ота қирқ йилдан ортиқ меҳнат фаолияти-да кураш ва интилиш билан юксак чўққига кўтарилди, зафарли марраларни эгаллади. Ҳар йили минг-минглаб бош қўйларни боқиб тонна-тонна гўшт етиштирди. Сўйишға жу-натилмаётган қўйнинг тирик вазнини 45—46 килоға етказди. Содиқ отанинг шогирдлари-дан, ўғли Дилмурод Санақулов, укаси Эшму-род Санақулов, таниқли кўйчилик бондарлари Бобоёр Овчлов, Тошқўлат Самадоров син-гарилар устозларига обрўй-шухрат келтирди-лар: Элға танилдишда, уларнинг уйи-жоили бўлишида Содиқ бобонинг хизмати катта.

Хотирамиз аввалда Содиқ Санақулов-нинг пири бадавлат инсон ўтганини айтган эдик. Катта ўғли Сапар қишлоқда муаллим-лик қилди. Ёшларға инсоншунослик — ада-биётдан дарс беради. Хўжамурод мухандис. Қарши даштидаги автокорхоналардан бирида ишлайди. Искандар ирригатор. Ер ва сув билан сирлашди. Исмоил дорилфунун тала-баси. Номини бир неча бор тақдирлардан Дил-мурод ота нздан борди. Қашқадарёдаги маш-хўр «Насаф» бурдоқчилик давлат хўжали-гида мархум отаси ўрнида кўйчилик брига-дасининг бошлиғи. Қолган фарзандлар ҳам ҳаётда ўз ўрнини топишган. Қизларнинг барчаси оилали. Содиқ отанинг авлодлари, қаришқор-уруғлари, невара-чеварлари бобо-лари билан фахрландадилар. Унинг табаррук номини ҳаминча этезолашади.

И. АМИРҚУЛОВ,
«Қишлоқ ҳақиқати» мухбири.

Кимнинг хонадони обод?

КЎЗ ҚУВНАЙДИ

Тозалик-маданият кўзгуси, унга қараб ҳар бир хонадонда ишовчи кишиларнинг дидига, дунёқарашига, турмуши, одоби, эътиқоидига баҳо берилади, дейишди «Дүстлик» давлат ижара-ширкат бirlашмасида дала шийпон-лари, кўчалар ва ҳовлилар тозалиги кўриги-ни ўтказган нуфузли фаоллар гуруҳи аъзо-лари.

Бirlашма ташкил топа-ниға кўзда 25 йил тўлади. Марказий кўрғоннинг бу-гунги кўрки-жамолини кў-риб, қарқор чўлда қад рост-лаганиға ишонинг келмай-ди. У мўъжаз шаҳарига ўхшайди. Бир-биридан чи-ройли уй-жойлар, текис ва равоқ кўчалар. Одамлари яратиш иштиёқи, меҳнат завки-шавқи билан масрур. Кўрғонда 830 хонадон бор, салкам 5,5 минг аҳоли ис-тиқомат қилади. Янаш учун барча шарт-шароит мўъаёб. Хонадонлар табий газ, то-лақнинг кўнглидагидеи обод-са-ранжом қилиб қўйиш, рўз-гор учун керакли мева-че-вани, дхатто ошқўнғача етиш-тириб, тўқин ва маъмур яшаш учун ҳамма имкони-ят етарли.

Шунингдек бу ерда йирик савдо маркази, бозор, чой-хона, новойхона, сартарош-хона, тикув цехи, саятат саройи ва бошқа маданий-маиший хизмат шаҳобчалари ишлаб турибди. Иккита ўрта мактабда чўқувларлар-нинг 2 минг нафарға яқин фарзанди билим олмақда, замонавий боғчада 160 на-фар жажжилар тарбиялан-моқда.

Марказий кўрғон 14 та кўчадан иборат, аҳоли 5 та маҳаллага бirlашган. Улар каторига сўнгги йилларда Олмазор йўлдош кўрғони ҳам қўшилди.

Яхши турмуш шароити иш умудорлиғига икониб таъсир этмоқда. Пахтакор-лар бу йил режадаги 10,7 минг тонна ўрнига 11 минг тонна пахта етиштириш ниятидадилар. Уларға 1992 йилги барқали меҳнатлари учун 36,5 миллион сўм му-кофот пули тарқатилган. Бу — Дүстлик тумани бў-йича энг кўп ҳисобланади.

Меҳнаткашларнинг пах-сий хўжаликлари ҳам юксал-иб бормоқда. Ҳозир ҳар бир хонадон кўрасида 2—3 бош қорамол, 4—5 бош қўй-эчки боқилаётди, пулар қўй-эчки бодидеи дастурхонига ҳар йили 60—70 тонна гўшт етказиб бериляпти. Президент фармони асосида томорқа учун берилган 200 гектар ер ҳам аҳоли турмуш фаровонлигини оширишға катта таъсир кўрсатмоқда.

Бозор иқтисодиёти бугун-ги кунда хўжалик маъму-рияти, касба уюшма қўми-таси ва «Наврўз» қишлоқ Кенгаши раҳбарларини бу-тун таъкилотчилик қобили-тини халқ фаровонлигини ошириш учун қаратишға даъват этмоқда. Улар ҳам-жиҳатлик билан иш юритиб, ҳам таъминланган оиладор-ни, нафақахўрларни, кека-ларни, ногиронларни, кўп болали оилаларни иқтисодий муҳофазе қилиш йўлини тутмоқдалар. Муҳтож киши-ларға оғига 50—60 минг

сўм ёрдам пули тарқатил-моқда.

Яқинда маъмурият, каса-ба уюшма қўмитаси ва қиш-лоқ Кенгаши ташаббуси бил-ан бригадалар дала ший-понлари, марказий кўрғон кўчалари ва ҳовлилари кў-рик-таълови ўтказилди. Унинг шартлари: шийпон, кўча, ҳовли тоза-орасталиғи, дарахт ва гуллар ўтказилга-ни, сабзавот, картошкча, ке-ракли ошқўнларни ўзида етиштириш эди. Ҳакамлар — табибтёр ҳамширалари, ўқи-тувчилар, меҳнат фахрий-лари, қишлоқ Кенгаши ва хўжалик маъмурияти, каса-ба уюшма қўмитаси ҳамда бир неча фаоллар эди. Улар ҳар бир кўчани, ҳовлини кўриб, турмуш тарзига оди-лона баҳо бердилар. Аён бўлишича, кейинги ойларда марказий кўрғоннинг барча кўчалари ахлат ва чиқинди-лардан тозаланган, кўча бўйларидеги нов ариқлардан сув оқиб турибди. Қўшпа хонадон бекалари ўз йилари тўғрисидаги кўчаларни супу-риб-сидкиришди. Уларнинг ҳовлилари ҳам озода, гул, дарахт сероб, ҳар хил экин экилган, парварishi жойида. Хуллас, кўз қувонади, дил яйради.

Ватан остонидан бошла-нади. Ўз тураржойи баро-бариде Ватанин ҳам обод қилишға улуш қўшаётган Синдор Алибеков, Исоқ Муродов, Холимўмин Хол-узоқов, Келдиёр Эгамов, Худойберди Абирқулов, Қар-шибой Боймуродов, Барот Яхшибоев, Очил Турдику-ров, Нарзулла Тўйчиев, Раҳмон Бобоёқов, Абдула-ни Саноккулов, Худойназар Тўйчиев оилалари кўрик-танлов ҳаммалари ташакку-рига сазовор бўлишди. Уларни рағбатлантириш мақ-садида ҳар бир хонадон 2 минг сўм пул билан муко-фотланди.

Аммо кези келганда ай-тиш жоизки, баъзи ҳовли-лар кишини, ранжитади. Уларнинг эгаларига ўз хо-надонларини обод қилиш, тевақарни кўкаламзорлашти-риш, озода сақлаш юза-сидан маслаҳатлар берилиди.

Бirlашмада бундай кўрик оёига икки марта ўтказила-диган натижаси ҳар ойда хабарнома тарзида туман, босмахонасида чоп этилиб, аҳолиға маълум қилинади-ган бўлди.

Бригадаларнинг дала шийпонлари кўригиде орас-та, инжозилган, дам олиш шароитлари мўъайб, атрофи бор бўлган Яхшилик Қоби-лов бошлиқ «Пахтакор» ширкати оромгоҳи ҳаммага ёқди. Шунингдек Навоий кў-часи намунали деб баҳолан-ди.

Келдиёр ЖҲРАҚУЛОВ,
Турдибой СОИНАЗАРОВ.

Истиқлол фидойилари

Қўли гул,
дили гавҳар

Кейинчалик унга тақдир профессор Малик Набиевдек камсуғум устозни йўлтирди. Бу тасодиф ҳам унинг бахти эди. Малик акадан портрет чизиш сирларини мукаммал ўрганиб олди. Еш рассом устоз маслаҳатига амал қилиб, ранглар олами билан ошно бўлишга жиддий киришди.

Ўзбекистон халқ рассоми Малик Набиев фахр билан шундай деди:

— Шогирд ҳам гўё бир фарзанд. У зафар қўса, устоз ҳам қувонади. Холиқулга Беньон номли рассомлар билим юртида сабоқ бермаган. У ўшанда ҳам ҳаракатчан ўсмир эди. Ўйинчи ўз ўқувчиларининг ҳаммасини ҳам эслайвермайдди. Шундай бир шогирдлар бўладилар. Улар бир умрга эсда қолади. Холиқул ана шундайлардан. У янгиликка ўч. Мен истеъодли шогирдларимни ҳамма кўзатиб бораман. Уларнинг муваффақиятидан хурсанд бўлиб, кўринмай қолмаса, суриништириб юраман. Ҳайдаров ўқувчилиги давридан безатиш ишларига уста эди. У чинни заводига бориб ўз жойини топти. Портретчи рассом учун энг асосий хусусият чизган суратини асл нусхасига ўхшатиши, инсон

табиатини оча билиши, қаҳрамоннинг ички ҳиссийтини англай олмаган ва ҳаракатини ҳам айнан ўхшатиш зарур. Яна бир муҳим нарсаси. Табиатда яшаётган барча жонот ва инсоният ўртасида тафовут бўлиши билан бирга умумий муштараклик ҳам бор. Шунингдек, бирор нарсаси тўғрисида тўла тасаввурга эга бўлмай туриб, унинг суратини чизиш мумкин эмас. Рассомни элга ранглар танигани, Ранг бу инсон қисмати. Келажак ҳам, орау умидлар ҳам, ҳақиқат ва ҳақиқатсизликлар ҳам унда ифода топади. Ҳаётга замон руҳини ҳам ранг белгилариди.

Чиннига портрет тушириш тизими ва унинг ишлаш қараёнининг аниқ режаси Ўзбекистонда нафис этилди. Холиқул шу ҳунари билан халққа манзур бўладиган эскизлар, жозибали ранглар топиб, миллий руҳга мослаб, чойнак ва пиёла билан ишлаб ўзига хос усул ишлаб чиқди. Ажойиб кўзалар яратиб, катта ҳурмат-эътиборга сазовор бўлди. Қўзага исталган суратни тушириб, пишириб олиш жуда овозин санъат. Холиқул ака ҳаётда ҳам, ишда ҳам ғайратга тўлиб, тўқиллашиб яшайди. Зеро, мусаввир юрагига умидли тугёнлар ҳўмрон бўлмаса, у яхши асарлар

ярата олмайди. Мусаввир ҳаммаша гузал буюмлар яратди. Унда туғилган тўроққа, туғилган дўстга, сулола ёрга, ҳамкасбларига садоқат туйғуси кучли. Унинг энг яхши хусусияти бирга юрган ҳамроҳига эътиборсизлик қилмайди. Шерига тўғри маслаҳатлар ва йўл-йўриқлар кўрсатади. Холиқул ака қайда бўлмасин ўз оиласи тўғрисида сўз очсангиз, ички бир ғурур билан гапирди. Шу сабаб бу ўринда унинг сўзларини аниқ келтиришни лозим топдик.

— Минг шукри, умрим беиз ўтмайпти, дейди у. Ҳалол меҳнат эвазига ҳеч нимага зориқмай яшаётиман. Шойингич давлат буюртмасини бажариш осон иш эмас. Бу ишни пайсалга солиб ҳам, кечиктириб ҳам бўлмайди. Бажариш керак, вассалом. Бунда оиланинг ҳам ҳиссаси катта. Улар мени ҳар доим қўллаб-қувватлаб туради. Уч ўғил, бир қизим бор. Фарзандлар изимдан арғашаётганига шодман. Катта ўғлим Муродбек эдиликда чининсоз муҳандис. Ўртагачи Маратжон эса муаллим-мусаввир. Кичик ўғлим Талғат сополга ишқивоз. Қизим Соҳибжамол ўқитувчи. Бахтиёр яшапман. Қўзаларга туширилган суратларим орқали дунёга танилдим. Мен бу кўзаларга фақат мамлакатлар президентлари, машҳур кишиларнинг суратларинигина эмас, балки уларга тинчлик руҳини ҳам сингдираман. Қўзаларим пойтахтдаги чинни заводдан чиқиб, оқ кабутарга ўхшаб дунёнинг турли мамлакатларига қараб учиб кетишади.

Инсон яратган асар ўзга халқлар ўртасида ҳам оммалашса, мусаввирга бундан ортқ муқофот борми? Холиқул ака ясаган кўзалар дунёнинг барча мамлакатларига кенг тарқалган. Улар орасида Индира Ганди, Сулаймон Демерал, Алишер Навоий, Беруний, Улугбек, Рафур Гуломларнинг сиймолари бор.

У ўз ҳаёти давомида минглаб шойингич давлат буюртмаларини ағло даражада бажарди. Бу оддий юмуш эмас, истиқлол учун қилинган улкан хизматдир. Ўзбекистон рассомлар уюшмасининг халқ усталари бўлишда сопол, фаянс, чинни усталари кўрғазмалари ишлаб турибди. Бу ерда Ўзбекистон халқ рассоми, марҳум Ёқубжон Қорабоев ва Холиқул Ҳайдаров кўрғазмалари бор.

Ҳақиқий санъаткорнинг бахти унинг худо берган истеъдоди, бошқаларни ҳайратга соладиган, ўйга толдирадиган томоилари борлигидир. Ҳ. Ҳайдаров ана шундай қўли гул, дили гавҳар мусаввирлардан. У ўз йўлини тавлаб, ўз усули ва ўз рангини яратган санъаткордир.

Давлатмурод САЎДУЛЛАЕВ.

МУШКУЛИ

ОСОН БЎЛДИ

Олот туманидаги 5-хуна-техника билим юрти ўқитувчиси Мамасид Жумаев тракторларни аккумуляторсиз ўт олдиришни янги усулини ихтиро қилди. Бунда кабинага махсус баллон ўрнатилиб, ҳаво ички ўлчамли қувурлар орқали цилиндрга юборилди. Юборилган ҳаво иш бажариш маромининг бошла нишида турган поршни устида босади. Тирсанли вал айланаб ёнлиги насосини ишга туширади. Натижада мотор 2 секунд оралиғида ўт олади.

Ихтиронинг аҳамияти шундаки, ҳамдўстлик мамлакатларидан ва хориждан қиммат нархда қийинчилик билан олиб келинаётган аккумуляторга ҳожат қолмайди. Лекин бу ихтирони кичик цехларда амалга ошириб бўлмайди. Уни кенг миқёсда, аниқ илмий чизмаларга таянган ҳолда йиринк корхоналарда синаб кўриш керак. Олимлар, мутахассислар Мамасид аканинг ихтироси билан қизиқиб кўрса ёмон бўлмасди.

И. САҒАРОВ,
ЗаА мухбири.

САОДАТЛИ
ЧЕВАРЛАР

Аёллари, тадбиркор, ақлли, чевару ишбилармон юрта фаровонлик, тўқим-сончилик, тинчлик-хотиржамлик устивор бўлади. Ўзбек аёллари эса қадимдан хунаранда, чевару зевар. Аммо уларнинг бу фазилатларини юзга чиқаришда эркаклар кўмаги, ғамхўрлиги суз билан ҳаворек зарур. Агар, буни мисоллар орқали кўрадиган бўлсак, Беминнат ёрдамсиз Бухоро районидаги Усмон Юсупов номли жамоа ҳўжалигидаги 106 нафар қишлоқ аёли иш билан таъминланмаган бўларди. Бордию таъминланганида ҳам улар тиккан кийим-кечаклар «Ўзбекистон» тамғаси билан жаҳон бозорига чиқмасди. Гап шундаки, район раҳбарлари кўмаги, ҳўжалик мутасаддиларининг сазй-ҳаракатлари, мустақиллик шарофати билан бу ерда Италиянинг «Каррера» фирмаси билан ҳамкорликда «Чақмоқ» кичик корхонаси ташкил этилди. У ерда эркаклар устки кийимлари тайёрланмоқда. Мунисехон Кодирова, Солиа Қўшбаева, Муборак Қанонова каби чеварлар тикётган қўйлақлар ўзининг бежиримлиги билан чет эллик харидорларга ҳам манзур бўлмоқда.

А. НАБИЕВА.

МУАССИСЛАР: Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ ҳўжалиги вазирлиги, «Ўз-лодоовощвинпром» концерни, Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги, «Қишлоқ ҳақиқати» журналистлари жамоаси.

«ҚИШЛОҚ
ҲАҚИҚАТИ»НИНГ

«ҲОЖАТБАРОР»

ТАРҒИВОТ-ТИЖОРАТ
ХИЗМАТИ

МУЛОҚОТ УЧУН ТЕЛ: 33-44-43, 32-54-44, 32-56-34, 32-56-25

БЮРТМАЛАРИНИЗ ТЕЗДА АДО ЭТИЛАДИ

AL MASHRIQ

БИРЛАШГАН АРАБ АМИРЛИКЛАРИНИНГ
"АЛ МАШРИҚ" ФИРМАСИ
ЎЗИНИНГ ИХТИСОСЛАШТИРИЛГАН ДЎКОНИГА
ТАКЛИФ ҚИЛАДИ.

Бу дўкондан жаҳоннинг таникли фирмаларида ишлаб чиқарилган замонавий видео ва аудиокассетлар, телевизорлар, музлатичлар, рўзгор буюмлари билан бир қаторда Америка Қўшма Штатларида тайёрланган олий сифатли сигаретларни сотиб олишингиз мумкин. Сигаретлар бир қутидан кам бўлмаган миқдорда сотилади. Бир қутидо 500 пачка сигарет бор. Фирма дўкони яқинбадан ташқари ҳар куни соат 9.00 дан 19.00 гача танаффуссиз ишлайди.

Дўкон манзили: Тошкент, Лохутий кўчаси, 29-уй (Санъат музейи олдида).
Телефон: 56-82-52

Чекиш саломатлигингиз учун зарарлидир!

"Ал Машриқ" фирмаси чемайдиғанларни кашандаликка даъват этмайди. Лекин чекувчиларга Америка Қўшма Штатларида тайёрланган сифатли сигаретларни тавсия этади.

ОМАД КЕЛСА, БИР ЗУМДА МИЛЛИОНЕР БЎЛАСИЗ

ҲА, АГАР ОМАД ҚУЛИБ БОКСА, БИР ЛАҲЗАДА МИЛЛИОНЛАРГА ЭГА БЎЛАСИЗ! МУСТАҚИЛ ЎЗБЕКИСТОННИНГ ЛАҲЗАЛИК ЛОТЕРЕЯСИНИ СOTИБ ОЛСАНГИЗ, СИЗДА ШУНДАЙ ИМКОНИЯТ ТУҒИЛАДИ. РЕСПУБЛИКАМИЗНИНГ МИНГЛАБ ФУҚАРОЛАРИ ОМАДЛАРИНИ СИНАБ КЎРИШИБ, ҚАТТА ЮТУҚ ЧИҚИШИГА ИШОНЧ ҲОСИЛ ҚИЛДИЛАР.

25 МИЛЛИОН, 15 МИЛЛИОН, 10 МИЛЛИОН, 5 МИЛЛИОН, 1 МИЛЛИОН, 500 МИНГ СЎМЛИК ВА БОШҚА ЮТУҚЛАР ЎЗ ЭҒАЛАРИНИ ҚУТМОҚДА!

ҲАР БИРИНИНГ ҚИЙМАТИ 100, 200 ВА 500 СЎМЛИК БЎЛГАН ЛАҲЗАДА УЙНАЛАДИГАН ЛОТЕРЕЯ БИЛЕТЛАРИ ЖАМҒАРМА БАНКИ МУАССАСАЛАРИДА ВА ЖАМОАТЧИ ТАРҚАТУВЧИЛАР ТОМОНИДАН СOTИЛМОҚДА.

БИЛЕТЛАР СOTИЛАЕТГАН МУАССАСАЛАРДА ЛОТЕРЕЯ ШАРТЛАРИ ҲАҚИДА ТУЛИҚ МАЪЛУМОТ ОЛИШИНГИЗ МУМКИН. ҚУЙИДАГИ РАҚАМЛИ ТЕЛЕФОНЛАРГА ҚУНҒИРОҚ ҚИЛСАНГИЗ ҲАМ ЛАҲЗАДА УЙНАЛАДИГАН ЛОТЕРЕЯ ҲАҚИДА ТУШУНТИРИШ БЕРИШАДИ: 54-26-31; 33-51-95; 45-66-43.

ОМАД ЕР БЎЛСИН!

«ЭКОСАН» жамғармаси

«Восток» фирмаси

Ўзбекистон
Жамғарма банки.

Ўзбекистон Республикаси Президенти девони ҳамда Вазирлар Маҳкамаси жамоаси ишлар бошқармаси бошлиғи Зилматхон Ҳайдарович Ҳайдаровга оналари

ФОТИМА АЙНИНГ бевақт этганлиги муносабати билан нафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия билдиради.

Ўзбекистон Республикаси Президенти девони жамоаси девон суратчи-референти

Рафиқ ҒАФУРОВ бевақт вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг оила аъзоларига чуқур таъзия билдиради.

ХУЖАЛИКЛАР,

КОРХОНАЛАР,

ТАШКИЛОТЛАР

ҲАМДА БАРЧА

ФУҚАРОЛАР

ДИҚҚАТИГА!

ГАЗЕТАМИЗДА СИЗНИНГ РЕКЛАМА, ҚУТЛОВ, ТАБРИКНОМА, ОЛДИ-СОТДИ ХУСУСИДАГИ ЭЪЛОНЛАРИНИНГ ТЕЗДА БОСИБ ЧИҚАРИЛАДИ.

Манзилгоҳимиз: Тошкент шаҳри, Ленинград кўчаси, 32-уй, 546-хона. ХАТ ЁЗИНГ, ТАШРИФ БУЮРИНГ, ҚУНҒИРОҚ ҚИЛИНГ.

Тармоқларда илмий-техникавий ишлаб чиқариш-қидрув комплекси «ОХТА»нинг Чилонзор районига жойлашган Тошкент филиали тугатилди. Барча даъволар эълон чиққан кундан бошлаб бир ой ичда қабул қилинади.

Бош муҳаррир Н. ЕҚУБОВ.

Рўзнома тахрир ҳайъати: Н. ҚАНОМОВ, М. ИСЛОМОВ, М. МИРЗАЕВ, Ҳ. РАҲМАТИЛЛАЕВ, М. ҚАНОМОВ (бош муҳаррир ўринбосари), С. САЙДАЛИЕВ (бош муҳаррир ўринбосари), О. ҒОҒУРОВ (масъул котиб), Н. ОРИҒЖОНОВ, К. РИХСИЕВ, Э. ИБРОҲИМОВ, Р. БОБОМУҲАМЕДОВ.

Рўйхатдан ўтиш тартиб № 000096. Буюртма П—327. 30910. нухсада босилди, ҳажми 2 босма табоқ. Офсет усулида босилган, қоғоз бичими А—2. Босишга топшириш вақти 21.00. Босишга топширилди — 21.00.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Маҳкамасининг Ишлар бошқармаси ҳузуридаги «Шарқ» нашриёт-матбаа концерни. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй.

1 2 3 4 5 6